

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

Мүнөөдэрэй номерто:

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:
Манай республикын Нонин.
Танай колхоз үбнэ хурялгала дүүргэе гү? П. Демин.—Үбнэ хурялгала дээрэ комсомольско группа.
Б. Мижитов.—Манай аймаг дүүргэе колхозууд.
ХОЕРДОХИ НЮУРТА:
ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ.

Б. Аюров.—Гуралсалай, шэнэ жэлдэ найнаар бэлдхэе.
Табанжалые —дүрбэн жэлдэ. Д. Цыренов.—50.000 түхрэг алмахань. Ф. Копылов.—Шэрэм шудхагшад.
ГУРБАДАХИ НЮУРТА:
Өөһэдүнгөө хүдэлмэрийн дүй дүршэл тухай хэлэнэд. И. Шунков, —Большевиксэ агитациин хүсэн.
ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин таһагта.
ДҮРБЭДЭХИ НЮУРТА:
Д. Дамбаев.—Аюшеевэй бригада.
И. Новиков.—Пивный завод юундэ гээдэнэб.
Югославскэ правительствын нотодо Советскэ правительствын харюу тушаа хилын саана юуи гэлсэнэб.

КОЛХОЗНО ФЕРМЫН АГИТАТОР

Мүнөөдэр манай газетэдэ малжал дээрэ хүдэлмэрилдэг агитаторнуудай республиканска зүблөөтэй материалнууд толилогдобо. ВКП(б)-гэй Областной Комитет болбол мүнөө үбнэ, таряа хурялгын халуун үе ябажа байһан болошье, колхозно малажал дээрэхи үзэжэ олон агитаторнуудые аяар долооно республикын столицада урижа асаргад, тэдэнтэй хөөрөлдэһэн байна. Олонитын дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулханда, агитаторнуудай эрдэм мэргэжэлы дээшлүүлхэдэ Ленин — Сталиной партиин талааа аймагтар ехэ анхарал хандуулагдадаг байһынь ишье баримта дээрэнэ харанабди.

ажал хонэд. Кударын аймагтай колхозно парторганизацинууд өөһэдүнгөө 224 агитаторнуудһаа 175-ынь малай тэжээл бэлдхэл дээрэ худалмэрилжэ байгаа бригадануудта ба звенонуудта табиһан байха юм.

Манай республикын колхозно парторганизацинууд улад зоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа, ударна габшагай ажалда тэдэниие зоригжуулха талаар баян дүй дүршэлтэй болоһон байна. Энэнь мүнөөдэр манай газетын гурбадахы нюурта толилогдобо материалнуудые уншаад үзэхэдээшье мэдэнэбди.

Колхозно малажал дээрэ партиар табиһан агитаторнууд болбол хүдөө ажахын шидхэхэ үчэстөк мүн болгошо малажал дээрэ большевиксэ партиин политикые бэелүүлжэ байгаа дүлэт тэмсэлшэд мүн. Тэдэнэр түбхын түрүүндэ өөһэдүнгөө үнэн сэжэ ажалай жэшөөг олонитые хойноһоо дахуулха ёһотой. Большевиксэ агитатор миил лэ хоолон хөөрөлдөө хэд ябадаг хүн бэшэ, харин урдаа байгаа зорилгонуудые шидхэхэ үлгэр жэшээ олонитэдэ бөөрөө харуулжа үгэдэг, улад зоние дахуулан ябадаг хатуу зоригтой большевик байха ёһотой. Агитаци хэжэ гэшэ амар бэлхэн хэрэг бөшэ. Агитатор гэшэмнэй хүнэй зүрхэндэ түлкюур тааруулжа, хүнэй ухаан мэдэрэлы партида хэрэгтэй болоһон төшөөн зориулжа шадхаа хүн байха ёһотой. Агитатор хадлаа гоё найханаар олон зоной урда өлхдхэл хэжэ шадхынгаа хажуугаар, мүн ганса нэгэн хүнтэй ямаршье асуудалаар, простойгоор хөөрөлдэжэ, хэрэгтэе бүтээжэ үгэхэ, зориг оруулжа шадхаа ёһотой. Тинимэһэ агитациин мэргэжэлы агитатор бүхэн эсшэ сусаагүйгөөр шудалха зэрэгтэй. Агитатор хүн хадлаа агууехэ вождыр Ленин ба Сталинына, тэдэний дүтын соратниудһаа агитационно мэргэжэлдэ хураха, ном, газетэ журналнуудые ходо уншажа байха, алишье талаараа эрдэмтэй, культурна хүн болохые оролдохо ёһотой.

Гадна, малажал дээрэхи агитатор болбол зооветеринарна эрдэм ухаануудай үндэһе шудалха ёһотой. Тэрэгүй һаа, малшадай дунда худалмэри ябуулжа шадхагуй байна. Фермэ дээрэ тинимэһе олон хүн худалдэггүй. Тинимэһе тэндэхи агитатор хүн бүхэнэй зан абарине һайса ойлгожо абаха ёһотой. Юуб гэжэдэ, хүн бүхэнтэй тус тустай худалмэри ябуулханда энэ тон шухала байна. Колхозно фермын агитатор болбол ойлгууламжынгаа хүдэлмэридэ ном, газетэ, радио гэхэ мэтэе тон үргэнөөр хэрэглэхэ зэрэгтэй.

ВКП(б)-гэй айкомуд агитаторнуудай эрдэм мэргэжэлы дээшлүүлхэ зуураа, партийнабшэ улад зоние политическээр хүмүүшлэхэ, тэдэниие шэн зоригто ажалда зоригжуулха талаар ехэ

Аба оройноого уужамда Алтаран байгша таряагаа Хамаг хүсөө зангидаад Хаһа саг соонь хуряла.
НЭГШЬЕ МИНУТА БУ НААТАЯ, НЭГШЬЕ КОЛОС БУ ГЭЭ!
Уранзурааша М. Соловьевой зураһан ба гүрэнэй «Искусство» гэжэ хэблэлээр гаргагдаһан плакат.

Ургасаяа түргэнөөр ба гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряе! Таряа талхаар гүрэнтээ болзорһоо урид тоосо!

Кударын аймагтай колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй **УЯЛГАНУУД**

Кударын аймагтай колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд энэ жэлэй хабар хүдөө ажахын бүхэ хүдэлмэринүүдые амжалтаттайгаар үнгрэгхын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ оролсоходоо үндэр ургаса туйлажа, тэрэнэ түргэнөөр ба гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха ба таряа тушаалгаар гүрэнтээ болзорһоо урид тоосохо гэһэн уялгануудые абанаһан байгаа.

Бидэнэр «1949 ондо ургаса хуряаха ба хүдөө ажахын продуктуудые бэлдхэхэ тухай» СССР-эй Министруудтай Советэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые зүбшэн хэлсэжэ, өөһэдүнгөө хүсэ шадалье хаража үзөөд байхандаа, ургаса хуряалгын болзорые нилээдгүй богондхохо ба таряа талхаар гүрэнтээ бүри түргэнөөр тоосохо арга боломжотой байһанаа мэдэбди.

Тини бидэнэр инимэ уялгануудые абанаһан гээлтэ: Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө бүхэ аймагаараа октябрийн 1-һээ хожомдонгүй дүүргэхэ. Тиниэдэ аймагтай олохон колхозууд таряа тушааха түсэбөө энэ болзорһоо урид дүүргэхэ байна.

Энэнь гадна, аймагтай колхозууд октябрийн 5 хүрэтэр түсэбөө гадуур гүрэндөө 30 мянган пүд таряа тушааха юм. Ургаса хуряалга болон таряа тушаалгые амжалтаттайгаар дүүргэхын, мүн түсэбөө гадуур гүрэндөө таряа тушаахын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ оролсохые республикын бүхэ колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые уринабди.

Нүхэд колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! Ургасаяа эрхим болзорнуудта, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряахын түлөө бүхэ хүсэ шадалаа элсүүлэ! Таряа тушаалгаар гүрэнтээ болзорһоо урид тоосо! (Энэ уялганууд аймагтай колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хамтын суглаанууд дээгүүр зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталагдаба).

Үбнэ хурялгы таряа хуряалга хүрэтэр дүүргэе

ТАНАЙ КОЛХОЗ ҮБНЭ ХУРЯАЛГАЯА ДҮҮРГЭЭ ГҮ?

Үбнэ хурялгала дээрэ комсомольско группа

Мухаршэбэрэй аймагтай Сугайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин 3-дахы бригадада 11 хүнөө бүридхэн комсомольско группа байгуулагдаба. Энэ группа бүхэ залуушүүдые үбнэ хуряалга дээрэ элсүүлжэ, тэдэний дунда социалистическэ мурьсөө үргэнөөр эмхидхэе.

Сугайн 7 жэлэй нургуулин хурагад Дабанаева, Ширап Гомбоев, Ким Дамбаев ба Цыренов Гомбожапова гэгшэд машинистаар анха түрүүшынхэе хүдэлмэрилнэ. Эдэнэр 3,5 га үбнэ сабаха нормотой аад, 4,5—5 га хүрэтэр сабаһанад. Тинхэ зуураа эдэнэр үдэр бүхэндэ мурьсөөнэй дүн гаргажа, бригада дээрэ «дайшалхы хуудана» гаргадаг, хөөрөлдөө үнгрэгдэдэг, газетэ уншадаг байна. Энэ группынхидай бригадынхидай дунда нинит-политическэ хүдэлмэри фийнаар табижа, ажал хүдэлмэри дээрэ өөһэдүнгөө үлгэр жэшэ харууланайһа ашаар бригадада нормоо дүүргэдэггүй хүн гэжэ байхагүй. П. Демин.

Манай аймагтай түрүү колхозууд

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор абтаба). Нитын малажалые хүгжөөхэ тухай гурбан жэлэй түсэб бэелүүлхын түлөө большевиксэ мурьсөөндэ байһан эндиһи түрүү колхозууд үбнэ тэжээл бэлдхэхэ түсэбөө дүүргэжэ байна. Октябрийн сомоной «Улаан-Туяа» (правленинь түрүүлгшэ нүхэр Д. Дамбаев), Шаралдэйн сельсоветэй Ворошиловай (правленинь түрүүлгшэ нүхэр Редонов), «Красный Звон» (правленинь түрүүлгшэ нүхэр Бродников) колхозууд бүхэ сабшаланга хуряажа, үбнэний валова суглуулгын түсэбые үлүүлэн дүүргэд, аймаг соо дэлгэрһэн социалистическэ мурьсөөндэ түрүү хуури ээлжэ ябана.

Нэгэ үдэр соо—III бухал

Үдэжэ байгаа үхэр малдаа үбнэ тэжээл элбэг дэлбэгээр бэлдхэхын түлөө Хэжэнгийн аймагтай «Зургааный зам» колхозой залуушууд бүхэ хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна. Залуушууд хуряалгын ямаршье хүдэлмэридэ «баханда» үндэр бүтээсэ, эрхим шанар туйланад. Залуухан сагаан Цырмаа Базарова үндэр бүтээсэ ажалай үлгэр жэшэ харуулна. Наядаа үдэр соо III бухал табаад, түсэбөө 220 га-

Манай аймагтай түрүү колхозууд

Машинистуудай бүхэреспубликанска мурьсөөндэ оролсоһон Кировэй нэрэмжэтэ колхозой машинист Михаил Петров хоёр халаанай моридоор 8 хоног соо 80 гектар үбнэ сабшажа, аймаг соогоо түрүү хуурида ябана. Тэрэшлэн тус колхозой гар хажуурша Петров республикын солото хажуурша Михаил Мыленовой дүршэлөөр худалмэрилхэ зуураа, үдэр бүри 1,8—2 гектар хүрэтэр сабшана. Бато Мижитов, аймагтай хүдөө ажахын таһагай ахалагша зоотехник.

Нэгэ үдэр соо—III бухал

Эдэ залуушуудһаа үлгэр жэшэ абажа үбнэ хуряалгала таряа хуряалга хүрэтэр дүүргэхын түлөө дурсагдаша колхозойхид булдаа оролдохо ёһотой. А. Базаров.

Үбнэ хурялгала дүүргэе

Энэ жэлдэ Иволгын аймагтай Ждановий нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүд үбнэ тэжээл элбэгээр бэлдхэхын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон байна. Тэрэнэй ашаар, энэ колхоз үбнэ хуряалгынгаа түсэбые 100 процент дүүргэе. Мүнөө эндиһид тэжээл бэлдхэхэ үргэлжлүүлхээр.

Залуу хажууршадай амжалтанууд

Республикын элитэ гар хажууршад Михаил Мыленовой ургалы дэмжэһэн Иволгын аймагтай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой залуу гар хажууршад Андрей Нимаев, Даша Балданов, Бадмацырен Аюшеев, Бадмажан Ринчинов, Васильев Балжиров, Тамара Шаралова, Нима-Ханда Бадмацыренова ба бусад 0,40 гектарой орондо, 0,60—1 гектар хүрэтэр сабшанад. 16 наһатай залуу хажууршад Андрей Нимаев, Даша Балданов гэгшэд үдэр бүри 1—1 гектар сабшажа, бусад хажууршадтаа үлгэр жэшэ харуулна. М. Цыренов.

Аралд зоней коммунистическэ мурьсөөндэ дээшлүүлжэ гэшэ Энэ оройноого хүсэ шадалье улам бижүүлжэ арга эмсэг мүн. Юуб гэжэдэ, улад зон урдаа байгаа зорилгонуудые ухаан бодолдоо ашиглан ойлгоод байхандаа, үсхэл мэдэжэ гаргажа, үнэн зүрхэнөө ажаллаха, тэмсэхэ, илаха байна бшуу.

Манай агууехэ вожд ба багша нүхэр Сталин партиин политикые амжалтада ойлгуулалта олонитые хурагалуулжэ шухалын шухала услоһи мүн гэжэ нагэтэ бэшэ заадаг байна. «Парти ба советскэ засагай асаринуудые ойлгуулха хэрэгтэй, партида юун хэрэгтэй болоод байһынь ба ороноо тэрэнэй хайшань дүтэжэ ябаһынь улад зоней мэдэжэ абахаар тэсэмтэй ба анхаралтайгаар ойлгуулха хэрэгтэй. — гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн Пан. — Мүнөөдэр ойлгоогүй һаань, үлгөөдэр ойлгуулхые оролдотой. Энэнь агитатор мурьсөөн хурагалуулжэ байхагуй, аргааншьегүй».

Нүхэр Сталиной энэ сэдэн мэргэн асарине бэелүүлэн, большевиксэ партиаар хүмүүшүүлэгдэһэн олоһон агитаторнууд парти ба сомоной засагай политикые ард олодоо эсшэ сусаагүйгөөр ойлгуулан, тэдэнтэй коммунистическэ мурьсөөн дээшлүүлжэ байна. Агитаторны дээрэ манай республикын агитаторнууд нитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб тухай большевиксэ партиин Центральна Комитетэй ба Советскэ правительствын тогтоолые ард зондо ойлгуулха талаар аймагтар ехэ худалмэри хэһэн ба үзэжэ байна.

Америкийн Холбоото Штадуудай посол г-н Нэрна гэгшэ И. В. Сталинтай уулзаба

СССР-эй Министруудтай Советэй Түрүүлгшэ И. В. Сталин Америкийн Холбоото Штадуудай посол г-н А. Г. Кэрка гэгшэтэй августын 15-да уулзаба. Уулзалган дээрэ СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр А. Я. Вышинский байлсаа. (ТАСС).

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Читын областиин медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ РСФСР-эй габьяата врачын хүндэтэ нэрээрэгэ олгохо тухай

Аралдэй элүүрые хамгаалха хэрэгтэ юсо ехэ габьяатай байһан түүшөө
РСФСР-эй ГАБЬАТА ВРАЧ
Читын хүндэтэ нэрээрэгэ олгохо.
1. Башнова Екатерина Федоровна — Чита городой терапевтическэ больницын отделение даагша.
2. Старосельский Максим Георгиевич — Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудай областиной госпиталиин ахалагша хирург.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгшэ И. ВЛАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь П. БАХМУРОВ.
Москва, 1949 оной августын 9.

КОЛХОЗНО ФЕРМЭНҮҮДЭЙ АГИТАТОРНУУД

Өөхэднэгөө хүдэлмэрин дүй дүршэл тухай хэлэнэд

Большевиктскэ агитациин хүсэн

Миний аймаг Лекинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин агитатор И. И. Шунковой үгэһөө

Колхозно ба совхозно нийтэн дүршэл малажалы хүгжөөхө мин хэлэй түсэб тухай СССР Министруудай Советэй ба ЦК-гэй ЦК-гэй тогтоолой гаргасан манай партийна органи фермэнүүдэй хүдэлмэрилгэд дунда агитационно 'хүдэлмэри' нилээд хайжаруулаа. Коммунист ба хүнэй-товарна фермые шад байхан хадамни наалишад малажалай тугалшад дунда ойлгууламжын хүдэлмэриг үүсхэе намда даалгаданан туйлаба.

Гурбан жэлэй түсэб тухай Министруудай Советэй ба ВКП(б)-гэй тогтоолые колхозни-ковал тугалшад бүхэлдэн, тэрэй хүлээр—булаг бүлгөөрнэ байха юм. Энээнэй хүлээрнэ колхозой ба манай фермэнүүдэй түсэбтэ фермын хүдэлмэрилгэдтэ хэлэжэ үгөө 1951 оной хүл болотор мингэ эбэрт бодо малай тоо 700 болгохо ёһотойбди. Тугалшад хамтаран арга боломжтойгоо үзэхэдөө, малай тугалшад тогтоогдомол түсэбтэ хүлээрнэ шадха байханаа үзэбди. Гурбан жэлэй түсэбтэ дүргэдэй байханда наалишад, мал адуулагшад ба фермэнүүдэй хүдэлмэрилгэдтэ үүсхэе бүри ехэ болгохын тугалшад нам тоо баримтануудые нэ-

гэ хөөрлөөн дотороо хэлэжэ үгөө нэм: табанжэлэй түсэбтэ биднэр ферма дээрэ 1950 оной эсэстэ 295 толгой эбэртэ бодо малтай болохо байгабди. Энэ түсэбтэ аяар мүнөө зун үлүүлэн дүүргэд байнабди. Тиммэнэ гурбан жэлэй түсэбтэ баһал дүүргэжэ шадха байхадбди гэжэ хэлэе нэм. Гурбан жэлэй түсэбтэ гадна малажалда хабаатай парти ба правительствын бүхы тогтоолнуудые фермын хүдэлмэрилгэдтэ саг үргэлжэ ойлгуулагшадбди.

Наалишад, мал адуулагшад ба тугалшад өөһөд хоорондоо тугалдаа мурьсэнэ. Наалишад түсэбтэй ёһоор 1300 литр һу шааха аад, нотагай үлтэрэй үнээн бүриһөө 1800 литр шааха уялга абаба. Энэ уялгань нэрэтэй түрэгтэйгөөр дүүргэдэнэ. Жшээлхэдэ, Е. М. Овчинникова августын 1-нэй мэдэгээр дааж абаһан үнээн бүриһөө 1118 литр, А. Н. Овчинникова 1105 литр, П. Д. Кривоконова 1099 литр гэжэ мэтшэлэн һу наагаад байна. Тугалшад М. Н. Шункова, Т. И. Красноярова тугалай шэгнүүрые нэмэхэ талаар һайн үрнүүдые туйлаба.

Хамтын ажалда һайнаар хүдэлхэ ёһотой гэжэ ойлгохо байхан хүнүүд лэ нимээр хүдэлжэ байна. Тэдэнэй коммунистическэ мэдэрлээ дэвшүүлхэдэн би агитатор байхан хадаа бни шадалаара тугалшадбди.

Миний хэлэһэн үгые малшад тус тугалшад хэдэн хоног соо бодожо үзэһэн байгаа. Тингээд сугларжа хөөрлөөд, манай Заиграйн аймагай байгаалин ба бусад эрхэ байдалнуудта 100 эхэ хонин бүриһөө 120 — 130 хурьга абажа болохо байна гэжэ хэлсэе һамди. Энээнэй тугалда фермын хүдэлмэрилгэдтэ хонидой һубайралгые болоулжа, искусственаар үржүүлхэ аргые нэбтэрүүлжэ, гараһан хурьга бүхэниие мал болгохо гэжэ шийдэһэн байгаа.

Энэ жэлдэ эгээ түрүүшынхэ фермэ дээрэ хониды олоорнь искусственаар үржүүлэн, харууналые хайжаруулан байнабди. Манай хэлэн ажалай түрүүшын аша үрнүүд үзэгдэжэ эхилэе. Хониншод Базарова ба Ринчинова гэгшэд 670 хониндоо 573 хурьга абаад, үшөө намар болотор 300 хурьга абахая байна. Тиммэнэ жэлэй эсэстэ ошоходоо, тэдэнэр 100 эхэ хонин бүриһөө 130 хурьга абаха байнал.

Түрүүшын эдэ амжалтанууд хада манай түсэбтэй дүүргэдтэ шадха байханда фермын хүдэлмэрилгэдтэ эгтүүлжэ, тэдэниие зоригжуулаа. Зориг хүсэлээр дүүрэн манай малшад бүри ехэ амжалтанууды туйлахын түлөө тэмсэжэ байна. Биднэр тугалшад амжалтаараа наанагаа амарнагуйбди. Республикын түрүү малшад дүй дүршэлые хэрэглэжэ өөһөднөгөө тугалшаднууды бүри ехэхэ оролдонбди.

Агитатор—мүрсыөө эмхидхэгшэ

Сэлэнгын аймагай Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой агитатор Д. М. МАНИДРИЕВАГЭЙ үгэһөө

Миний хүдэлжэ байгаа хүнэй-товарна фермэ племенной фермэ гэдэ фермые даагшатай хамта 10 хүн хүдэлмэрилдэг. Тэдэнэй бининь — наалишад. Эдэна буглада социалистическэ мүдэлмэриг хэбэрдэнэ хабаадана.

Мүрсыөө биднэр хайшан гэжэ шийдэбди? Халбар, малажалы хүдэлмэрилгэдтэ гурбан жэлэй түсэбтэ тогтоол гарамсаар манай агитатор бүхы малшадтай суглаа, тэрэ тогтоолые зүбшэв байгабди. Малажалай хүдэлмэрилгэдтэ тэрэ суглаан үзэгдэнэ уяланууды абаһан наалишад фермын наалишад үнээн бүриһөө 20000 литр үнээн гэгэн договориёе хоорондоо баталһан юм.

Миний хүлээрнэ абаһан уялгань дүүргэдэнэ наалишадтэ байнабди. Жшээлхэдэ, гурба дахин дахин дахин бэлшээрнэ тогтоогдомол гаргадаг, һуни харюул-булад хэмжээ-ябуулануудыг болон байгаабди.

ВКП(б)-гэй Обномой пропаганда ба агитациин таһагта

Августын 10-да, ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин таһагта малажалай фермэнүүдэй түрүү агитаторнуудай зүблөөн болоо. Мухаршэбэрэй, Заиграйн, Кабанскын, Иволгын, Сэлэнгын аймагуудай колхозууднаа уригданан хори гаран агитаторнууд ба эхин парторганизацинуудай секретарьнууд тэрэ зүблөөндэ хабаадаба.

Фермэ дээрэ ябуулжа байгаа агитационно хүдэлмэри тухайгаа 12 хүнүүд үгэ хэлэһэн байна. Тэдэнэй дунда агитаторнууд: Волков (Кабанскын аймагай 17-дохи Октябриин нэрэмжэтэ колхоз), Ананин (Мухаршэбэрэй аймагай "Большевик" колхоз), Нимаева (Заиграйн аймагай "Улаан Эрхириг" колхоз), Шунков (Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз), Родионов (Мухаршэбэрэй аймагай Ворошилогай нэрэмжэтэ колхоз) ба бусад хадаа нийтэн ашаг шэмэтэ малажалы хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбтэ бэелүүлжэ зорилгонуудые колхознигуудта хайшан гэжэ ойлгуулжа, фермэнүүдэй хүдэлмэрилгэдтэ дунда социалистическэ мүрсыөө хайшан гэжэ эмхидхэжэ байханаа тухай хэлэжэ үгэбэ.

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Золотоев малажалай фермэнүүд дээрэ олонштын политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин юрэнхы байдалы зүблөөнэй дүүрэхэ дээрэ тодорхойлон хэлэжэ үгэбэ. Хэдэн олон аймагуудай малажалай хүдэлмэрилгэдтэ дунда ябуулагдажа байгаа агитационно хүдэлмэриин һайн дүй дүршэлые тэмдэглээд, энэ хүдэлмэрид байгаа дутагдалнууды элэрхэлээд, нүхэр Золотоев балбо фермэнүүд дээрхи олонштын-политическэ хүдэлмэри шансахаха, малажалай хүдэлмэрилгэдтэ социалистическэ мүрсыөө дэлгэрүүлжэ, малажалай түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые нэбтэрүүлжэ хойшоулашагуй зорилгонуудта агитаторнуудай анхаралы хандуулба.

Тэрээнэй хүлээрнэ зүблөөндэ хабаадагшад хадаа малажалай хүдэлмэрилгэдтэ дунда ябуулжа байгаа хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые халан абалсаха талаар агитаторнуудай зүблөөнүүдые партиин айкмуудай түргэ түргөөр үнгэргэжэ байхыне хүсэжэ байханаа мэдүүлэбэ.

Агитаторнуудта партийна хүтэлбэри хэрэгтэй

Иволгын аймагай "Осоавиахим" колхозой парторганизациин секретарь И. В. БУРДУКОВСКИНГЭЙ үгэһөө

Манай партийна организаци мал ажал дээрэ эрхим агитаторнуудта табидэг. Тэдэнэй семинаруудые үнэргэжэ байдагбди. Нэгэ фермэ дээрэ партийна группа байгуулагдаһан байна.

Семинарууд дээрэ агитационно хүдэлмэриин түсэбтэй агитаторнууды уридшалан танилдуулдагбди. Тэрэ түсэб дотор ямар хөөрлөөнүүдые, ямар болзор соо үнэргэжэ, «Дайшалхы хуудалнууды» хэзээ гаргахад, ямар хүнүүд энээнэй түлөө харюусаха гэжэ харагдадаг. Гадна манай түсэбтэй зохиолуудан агитатор бүхэн тус тугалшад түсэб зохёдог. Агитаторнуудтай семинар үнэргэхингөө хажуугаар тэдэнэй политическэ эрдэмы дэвшүүлхын тугалда элдэб айлдэлнүүдые эмхидхэдбди. Нэдонон жэл манай агитаторнууд булгадаа политургуулинуудта буралсаһан байгаа. Парткабинет доторманай библиотечкэнүүд, агитаторай блокноуд, альбомууд, географическа картанууд, газетин подшивканууд, газетно ба журналына статьянууд табатай байхадань, агитаторнууд тэдэниие хэрэглэдэг байна.

Агитаторнуудай хүдэлмэри шадгаһын тугалда партийна бюро ба суглаан дээрэ тэдэнэй элнэхэлнүүдые зүбшэн хэлсэжэ, дугуу дундануудые заажа үгэдэг, хойшоодо хэжэ хүдэлмэриин хэлэжэ үгэдэг байнабди. Гадна, агитколлективны хүтэлбэрилгэдтэ байгаа хадаа агитаторнуудай хөөрлөө үнэргэжэ байханда тэндэн байлсажа, агитаторнуудта ойлгодохогүй асуудалнууды тэдэндэ ойлгуулан тугалдагбди. Ээлжэтэ хөөрлөөнүүд ба уншалгануудай түсэбүүдые харалсадаг байна.

Агитаторнуудаар ябуулагдажа байгаа саг үргэлжин хүдэлмэри, тэдэниие үдэр бүри хүтэлбэрилжэ ба тэдэндэ тугаламжа үзүүлжэ байхан ушар хадаа манай колхознигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулханда һайнаар нүлөөнэ, политическэ агитациин идеяны хэмжээ, тэрээнэй нүлөө дэвшүүлүүдэг байна. Энээн тухайда олон тоото жэшээнүүд хэлэжэ үгэнэ. Жшээлхэдэ, колхозно ба совхозно нийтэн ашаг шэмэтэ малажалы хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб тухай СССР-эй Министруудай Советэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолтой бүхы колхознигууды танилдууланһай хүлээр партийнабшэ колхозник Василий Протасович Антонов колхозой праменидэ орожо эрээд, гахайн фермэ дээрхи болохогүй муу байдал тухай колхозой түрүүлгшэ нүхэр Павлова хэлэжэ үгөө һэн. Гахай үсхэбэрлэхэ ажалые хайжаруулах тухайда өөрынгөө ханаманууды мэдүүлээд, тэрэ фермые тэрэндэ даалгажа үгэхые эриһэн байгаа. Нүхэр Павлов тэрэ дуралхэлые бодожо үзөөд, колхозой правленийн заседани дээрэ энээн тухай асуудал табилһан байна. Тингээжэ нүхэр Антонов гахайн фермые даагшаар томилгодоһон байгаа. Фермэ дээрэ 2 нара соо хүдэлмэрилжэ зуураа гахайнуудай тамир тэнхэй дэвшүүлхын тугалда нүхэр Антонов ехэ юмэ хэлэн, поршоонхонуудай үхэхыен болжуулан, фермэ дээрэ шанга гурим байгуудһан юм.

Һүүлэй үедэ манай агитаторнууд хөөрлөөд хэжэ ба газет уншаһайна гадна, харуулан ойлгуулжа агитацие бүри үргэнөөр хэрэглэдэг болоо.

Калининградскэ областыдо ашаг шэмэ ехэтэй нийтэн малажал хүгжэжэ байна. Дэлэнхи колхозуудын 4—4 фермэнүүдтэй болонхы. Манай тоо толгой түргөөр олоторно. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Правдены райолой «Победа» колхозой малажалы эрхилэгч К. Ф. Селько колхозкэ контрактиин ёһоор үсхэһэн үүдэр һайнга тугалда бэлшэһэн Е. И. Беканова тугалжа байна. ТАСС-эй фотохроника.

Харуулан ойлгуулжа агитаци

Заиграйн аймагай Орджоникидын нэрэмжэтэ колхозой агитатор А. М. МУРЗАЙГЭЙ үгэһөө

Һайн плакат, диаграмма, показателин доска, «Дайшалхы хуудалнууд» ба «Сахилгаан» газетнууд колхознигуудта ехээр нүлөө үзүүлдэг байна. Тиммэнэ эдэ простойше наа хүсэтэй агитационно арга зэбсэгүүды өөһөднөгөө хүдэлмэридэ үргэнөөр хэрэглэхые оролдог байнабди.

Манай фермын хүдэлмэрилгэдтэ ажабууд гэр соонь хэлбэлдэн плакатуудые, мүн гараарагы бэшэн плакатуудые хаданан байгабди. Тэрэ плакатууд дотор малажалы хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб тухай парти ба правительствын тогтоолһоо эгээ, шухала газарууд, малажалай түрүүшүүлэй республиканска зүблөөнэй хандалһаа абтаһан урлалууд бэшгэдһэн байна.

Фермэ дээрэмнай социалистическэ мүрсыөөнэй досканууд табатай байдаг. Гурбан жэлэй түсэбтэ дүүргэжэ талаар фермын хүдэлмэрилгэдтэ уяланууд тэрэн дээрэ томоор бэшгэдһэнхэй. Тэдэ уялануудай хажууда мүрсыөөнэй ябаса тухай мэдээлнүүд бэшгэдһэнхэй. Эдэ мэдээлнүүдые колхознигууд ехэ анхаралтайгаар уншадаг юм.

Манай фермэ дээрэ «Дайшалхы хуудалнууд», «Сахилгаан» газетнууд саг соогоо гаргагдажа байдаг. Эдэ бишыхан газетнүүд колхоз ба фермэ дээрэ боложо байгаа шухала событинууд тухай түргөөр мэдээсэхэ, түрүүшүүлэй тугалтануудые бүгэдын дунда тарааха ба дутагдалнуудые тэрэ доронь заажа үгэхэ арга боломжые олгоно.

«Дайшалхы хуудалнууд» гү, али «Сахилгаан» газетэ гансахан мэдээлнүүдые хээд байха бэшэ, мүн олонныте хүмүүжүүлжэ шухала зэбсэг байха юм. Жшээлхэдэ, малые харууналханда харюусалгай ябалд гаргаһан, малай байрые муугаар эсбэрлэһэн наалиша Садовская гэгшэ «Дайшалхы хуудалнууд» соо нэгэтэ шүүмжэлэгдэн байгаа. Тэрээнэй хүлээр Садовская ажалда һайнаар хандадаг болоо.

Манай фермэ дээрэ тодхогдоһон радиопримник олонштын дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулханда хээтэ тугална. Биднэр фермын хүдэлмэришэдтэй хамта Москва, Улан-Удэ, Иркутскнаа радио дамжуулануудые холодоо шагнажа байдагбди.

«Бурят-Монгольская Правда» газетэ болбол Хорин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой малажалай фермэ дээрхи харуулан ойлгуулжа агитациин дүй дүршэлые, июлин 27-до үргэнөөр харуулан байна. Тэрэ материлын өөрынгөө хүдэлмэриин дутагдалнууды олохондон тугалба. Хоринхид шэнги фермэ дээрэ харуулан ойлгуулжа агитацие эмхидхэхые оролдоноб.

Колхозно радио дамжуулга

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь Ц. Ц. БУЯНТУЕВАЙ үгэһөө

Радио — политическэ агитациин шухала зэбсэг байханын мэдээжэ манай колхоз аймагай центрээ холо байдаг юм. Манайда элнэхэлшэд ба пропагандистнууды үсөөн ябадаг. Энэниие хараанда абажа, партийна организаци болбол колхозоо радиофицироваль гэһэн үүсхэл гаргаһан байгаа. Нэдонон жэлдэ колхозманай радиоузел барижа ашагладга оруулаа һэн. Колхозой правлений, клуб, улаан буланууд болон колхознигуудай гэрнүүдтэ 110 радиоточконууд, улын хөөр динамгүүд табигданхай. Племенной фермэ дээрэмнай 10 точкотой радиопримник тодхогдоһон байна.

Колхозно радиоузел үдэртөө хоёр удаа Улан-Удэ, Иркутск ба Москвагай радиостанцинуудай дамжуулануудта трансляци хээд байха юм. Колхознигууд болбол республикынгаа ба бүхы советскэ ороной ажабайдал тухай, уласкоордын событинууд тухай, промышленностин хүдэлмэришэдтэ ба хүдөө ажахыда ажаллагшад тугалтанууд тухай үдэр бүри радио-гоор шагнажа байдаг.

Улан-Удэ, Иркутск ба Москвагай дамжууланууды дуулахынаа хажуугаар манай колхознигууд нотогайнгаа дамжуулгы шагнадаг байна. Колхозой хүтэлбэрилгэдтэ хүдөө ажахын мэргэжлэд ба багшанар радио-гоор үгэ хэлэжэ, хүдөө ажахын артелиин Устав тухай, малажалы хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб тухай, ажахын кампанинууды үнгэргэхэ талаар колхозой правленийн хэмжээ-ябууланууд тухай хөөрлөөнүүдые холодоо үнэргэжэ байдаг. Фермэнүүд, бригаданууд, звононууд ба тус бүри колхознигуудай хоорондохы мүрсыөөнэй дүнгүүд радио-гоор дамжуулагдадаг.

Парторганизациин даалгабарар манай тэндэнхи хургуулин багша нүхэр Цырендоржиев бурят-монгол хэлэн дээрэ литература радио-дамжуулга хээд байха юм. Хода Намсараевай, Цэдэн Галсановай, Жамсо Тумуновай, Намжил Балданогой ба Бурят-Монголой бусад уранзохёолшод ба поздүүдэй зохёолнууды колхознигуудта уншажа үгэдэг.

Эдэ бүхыдөө манай колхозно ажабайдалы нилээд сэнгилэй хүюун болгоно. Колхознигуудай политическэ ба ажалай эдэбхи үсхэл һураггүй дэвшэлэ. Хамтын ажалда тэдэнэй эдэбхитэйгээр хабааданһайн ашаар манай колхозой аймаг соогоо эгээ түрүүлэн хабарайнгаа тарилгы дүүргэһэн, мал үсхэхэ жэлэйнгэ түсэбтэ амжалтатайгаар дүүргэһэн, июлин 1-дэ һу тушааха түсэбтэ дүүргэһэн байна. Августын 15-да колхозманай үбнэ тэгээл бэлдэхэ түсэбтэ дүүргэһэн.

Манай фермэ дээрхи улаан булан

Мухаршэбэрэй аймагай Ворошилогай нэрэмжэтэ колхозой агитатор Н. И. РОДИОНОВАЙ үгэһөө

Колхозой центрээ (4 километрын газарта байгаа) хүнэй-товарна фермэннай улаан булантай юм. Һүүлэй үедэ тэрэ улаан булан фермэ дээрхи хүдэлмэришэдтэй дунда политическэ ба гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулжа центр болонхой.

Фермын хүдэлмэрилгэдтэ сүлөөтэй сагтаа улаан буландаа эржэе, Москва, Иркутск, Улан-Удын дамжууланууды «Родина» радиопримнигоор шагнадаг. Радио шагнаһанһайнгаа хүлээр колхознигуудай дунда хөөрлөөн дэлгэржэ, радисдамжуулга зүбшэн хэлсэгдэжэ байна. Энэ үедэ политическэ ба ажахын темэнүүдээр хөөрлөөд хэхэд ехэ зохистой байдаг.

Биднэр улаан булан соогоо үдэр бүри газетнууды уншадагбди. Эндэ олон газетнууды абадагбди. Фермын үчтчиц Мокоев абаһан газетнүүдэ наринаар хадгалжа байдаг. Гадна, хэдэн арбад номуудтай библиотечкэ эндэмнай бни. Эдэ номуудай олонхыне — зоотехническэ литература. Тэдэ-

ние фермын хүдэлмэрилгэдтэ баһа ехэ анхаралтайгаар уншадаг байнад. Зоотехническэ литература болбол зооветминимумай кружогой занянтнууды үнэргэхэдэ тугаламжа болодог.

Улаан булангые гоёоходо ехээр анхаралаа табиддагбди. Фермын хүдэлмэрилгэдтэ хабаатай тэмэнуудээр плакатууд, фотомонтажууд, лозунгүүд хадаатай байдаг. Манай өндхи долоон жэлэй хургуулин багшанар ба айкомой хүдэлмэрилгэдтэ естественно-научна ба политическэ темэтэй айлдэлнүүдые улаан булан соо үнэргэдэг байна.

Улаан булан соомнай шатар, дам, домино, хүгжэмэй инструментиүүд бни. Эндэмнай спортныа хэрэгсэлнүүд үгы юм. Тингээд, тэрэниие һаян сагаар бни болгоходни.

„БУРЯТ-МОНГОЛЫ ҮНЭН“ 1949 оной августын 17. 3.

